

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Datum 11 november 2008

Ons kenmerk D/2008029333

Onderwerp Antwoorden op vragen van het lid Pechtold over toegang van
EU-burgers tot de Nederlandse krijgsmacht

Hierbij bied ik u, mede namens de ministers van Buitenlandse Zaken en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de antwoorden aan op de vragen van het lid Pechtold aan de staatssecretaris van Defensie en de ministers van Buitenlandse Zaken en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over toegang tot de Nederlandse krijgsmacht voor EU-burgers (ingezonden 15 oktober met kenmerk 2008Z04426 / 2080902820).

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Drs. J.G. de Vries

Defensie

Vragen van het lid Pechtold (D66) aan de staatssecretaris van Defensie en de ministers van Buitenlandse Zaken en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over toegang tot de Nederlandse Krijgsmacht voor EU burgers (Ingezonden 15 oktober 2008, kenmerk 2008Z04426 / 2080902820).

Vraag 1

Hebben burgers uit EU lidstaten toegang tot vacatures bij defensie zoals dat onder de uitwisseling van personen en diensten gebruikelijk is binnen de EU? Hoe luiden de regels hieromtrent?

Nee. Voor een aanstelling als militair is in principe de Nederlandse nationaliteit vereist. Dit is vastgelegd in de Militaire Ambtenarenwet (artikel 12g). Voor een aanstelling als burgerambtenaar bij Defensie is het Nederlanderschap eveneens een vereiste, op basis van de Ambtenarenwet (Artikel 125e) waarin staat dat voor de vervulling van een vertrouwensfunctie, wat bijna alle functies bij Defensie zijn, alleen degene in aanmerking komt die Nederlander is, tenzij het dienstbelang bepaaldelijk anders vordert. Ten slotte bepaalt het Algemeen Militair Ambtenarenreglement (artikel 5) dat het Nederlanderschap een voorwaarde is voor een functie bij de krijgsmacht. Nederland is volgens Europees recht niet verplicht om EU-burgers toe te laten tot de krijgsmacht. Volgens het EG-verdrag en de jurisprudentie van het EG-Hof zijn de regels over het vrij verkeer van werknemers binnen de interne markt niet van toepassing op betrekkingen bij de overheid die de uitoefening van openbaar gezag inhouden en die strekken tot de bescherming van de algemene belangen van de staat.

Vraag 2

Kent u het voorstel van historicus Victor Enthoven en luitenant-kolonel Rik van der Maas van het Korps Mariniers waarin zij pleiten EU burgers te rekruteren in Nederlandse krijgsmacht door middel van een proefproject voor: 'Rekruteren over de grens'? 1) Wat vindt u van dit voorstel?

Defensie

Ik heb met interesse kennis genomen van het artikel. De regering is het niet eens met de auteurs dat artikel 11 van het Algemeen Militair Ambtenarenreglement voldoende mogelijkheden schept voor het op grote schaal recruterende van EU-burgers. De Militaire Ambtenarenwet geeft in Artikel 12g een mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur af te wijken van de eis. De Memorie van Toelichting stelt dat daarmee is beoogd dat “hoezeer ook gehecht wordt aan het vereiste van het Nederlanderschap voor aanstelling als militair ambtenaar, onder bepaalde omstandigheden (met name in tijd van oorlog, oorlogsgevaar of in andere buitengewone omstandigheden) kan het noodzakelijk zijn af te wijken van deze regel”. De uitzonderingsmogelijkheid is dus bedoeld voor uitzonderingsgevallen en niet voor de reguliere vulling van functies bij de krijgsmacht. In artikel 11 van het Algemeen militair ambtenarenreglement, waaraan de auteurs refereren, is invulling gegeven aan deze uitzonderingsbepaling. Daarin staat dat wegens en voor de duur van de vervulling van een functie die niet door al in werkelijke dienst verblijvende militairen kan worden vervuld, in bijzondere gevallen tijdelijke aanstelling als militair bij het beroepspersoneel kan plaatsvinden. Daarbij wordt dan afgeweken van de in artikel 5 van hetzelfde reglement gestelde eis van het Nederlanderschap. Defensie maakt bijvoorbeeld al gebruik van deze uitzonderingsmogelijkheid bij de tijdelijke aanstelling van in uitzendgebieden geworven tolken. De genoemde wettelijke beperkingen in onder andere de soorten functies en de tijdelijkheid maken het op dit moment onmogelijk buitenlanders op grote schaal te werven voor de vulling van reguliere vacatures.

Naast de juridische beperkingen die aan het voorstel kleven, bestaan ook praktische bezwaren. Gedacht kan worden aan taal- en opleidingseisen en aan moeilijkheden bij de verzameling van gegevens in het kader van het veiligheidsonderzoek.

Vraag 3

Zijn er EU lidstaten die EU burgers zonder nationaliteit uit het betreffende EU land, toelaten tot hun krijgsmacht, hetzij in de eigen organisatie, hetzij in een aparte organisatievorm? Kunt in een overzicht aangegeven hoe de verschillende lidstaten ten aanzien van hun krijgsmacht en aanverwante veiligheidsorganisaties met EU werknemers omgaan?

De Nederlandse regering is bekend met het feit dat in ieder geval België en Luxemburg EU-burgers toelaten tot hun krijgsmacht. Daarnaast kunnen staatsburgers uit Ierland en landen

Defensie

van het Gemenebest toetreden tot de Britse krijgsmacht. Ten slotte beschikt zowel Frankrijk als Spanje over een Vreemdelingenlegioen.

Vraag 4

Bent u bereid om te onderzoeken hoe burgers uit andere EU lidstaten kunnen bijdragen aan het vervullen van de vele vacatures die bij Defensie uitstaan? Kunt u uw antwoord toelichten?

Zoals gesteld in het antwoord op vraag 2 is het op dit moment wettelijk niet mogelijk op grote schaal EU-burgers te werven voor de structurele vulling van vacatures. Daarnaast wordt betwijfeld of op deze wijze grote aantallen nieuwe kandidaten zouden kunnen worden geworven, mede gelet op de praktische bezwaren zoals genoemd in het antwoord op vraag 2. Ik acht een nader onderzoek zoals bedoeld in de vraag om die redenen op dit moment niet zinvol.

De krijgsmacht zal in de toekomst onverminderd gebruikmaken van de wettelijke mogelijkheden voor de tijdelijke vulling van specifieke functies, al dan niet in schaarse categorieën.

1) Militaire Spectator, oktober 2008